

Ålands Centralandelslag
Att:
Drittel-Mattesgränd 7, Prästgården by
22150 Jomala

Verksamhet

Ålands Centralandelslag
Mejeri, bageri, biogasanläggning
Drittel-Mattesgränd 7,
Prästgården by

Ärende

Ansökan avser revidering av villkor i miljötillstånd för mejeriverksamhet och biogasanläggning samt sammanslagning av miljötillstånden för dessa.

Ansökan avser mejeriverksamhet på fastigheten Mejeritomten med fastighetsbeteckning 17-422-21-0, samt biogasanläggning på fastighet Mejeritomten I med fastighetsbeteckning 17-422-28-0. Bägge fastigheter i Prestgården By i Jomala kommun.

Verksamheten är miljögranskningspliktig enligt punkt 4.7 i bilaga 1 landskapsförordning (2008:130) om miljöskydd, nedan miljöskydds-förordningen. Verksamheten är alltså inte tillståndspliktig men verksamhetsutövaren har valt att fortsätta med miljötillstånd enligt 10 § 2 mom landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen.

Beslut

Revidering av villkor

ÅMHM sammanslår miljötillstånden MPN-04-33 för mejeriverksamheten och ÅMH-Pn 2/09 för biogasanläggningen till ett tillstånd samt reviderar villkoren i dessa tillstånd. Miljötillståndens villkor revideras med stöd av 22 § miljöskyddslagen.

Detta beslut ersätter i sin helhet ovannämnda tillstånd.

Giltighet

Detta tillstånd gäller tillsvidare.

Tillståndsinnehavaren ska inkomma med en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor senast 31.12.2030. Om ansökan om revidering av tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 21 § 2 mom. punkt e) miljöskyddslagen.

Ersättning

ÅMHH har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor och föreskrifter utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

ÅMHH har övervägt behovet av miljökonsekvensbedömning, i enlighet med 2 och 3 §§ i landskapsförordning (2018:33) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning. Till underlag för detta beslut krävs inte en MKB enligt landskapslag (2018:31) om miljökonsekvensbedömning och miljöbedömning.

Villkor och föreskrifter

Tillståndsinnehavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen:

Allmänt

1. Tillståndshavaren är ansvarig för att verksamheten inte förorsakar skada eller olägenhet för miljön. Tillståndshavaren ska tillämpa bästa tillgängliga teknik som enligt gängse bransch-kriterier är ekonomiskt möjligt samt kontinuerligt sköta och underhålla anläggningen så att verksamheten förorsakar minsta inverkan på miljön och bedrivs så resurssnålt som möjligt.
5 § miljöskyddslagen
2. Tillståndshavaren ska utse en ansvarig person som har den kunskap som krävs för att övervaka att verksamheten bedrivs i enlighet med detta miljötillstånd. Tillståndshavaren ska till ÅMHH meddela personens namn och kontaktuppgifter och vid byte av ansvarig person uppdatera uppgifterna hos myndigheten.
7 § miljöskyddslagen

3. Verksamheten får ej förorsaka buller utomhus vid närmaste störningskänsliga objekt överstigande:
 - 50 dB(A) mätt som ekvivalent ljudnivå klockan 07.00 – 22.00 helgfri måndag till fredag samt helgfri lördag.
 - 45 dB(A) ekvivalent under övriga tider.

24 § punkt a) miljöskyddslagen

4. Tillståndshavaren ansvarar för att det avloppsvatten som uppstår i verksamheten och som leds in i allmänt avloppsnät inte skadar avloppsnät, personal som arbetar med avloppsnät eller reningsverk samt att det inte stör reningsprocessen i kommunalt reningsverk och inte heller minskar slammets användbarhet.

Utgående avlopp ska gå att stänga i händelse av tillbud, som t ex att ett för avloppsnät eller reningsverk skadligt ämne hamnar i avloppet. Därefter ska Jomala kommun och Mariehamns stads reningsverk omedelbart meddelas om händelsen.

24 § a punkten miljöskyddslagen, 4 kap. 1 § vattenlagen, bilaga 10 punkt C vattenförordning (2010:93) för landskapet Åland

5. Tillståndshavaren ska se till att den rötrest (slam) som uppkommer i verksamheten håller sådan kvalitet att efterföljande slamhantering inte påverkas negativt eller att slammets användbarhet reduceras. Slammet ska hanteras så att det inte orsakar förorening av vatten, miljö eller leder till annan olägenhet. Om slammet nyttjas som gödselmedel ska landskapslag (2007:96) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om gödselmedel beaktas. Slammet ska föras till godkänd mottagare med erforderliga tillstånd för verksamheten och transporten ska utföras av godkänd transportör och erforderliga transportdokument ska upprättas om transporten avser avfallstransport.

24 § punkt b) miljöskyddslagen, 118 och 121 §§ rikets avfallslag

6. Förbränningsanläggningar ska nyttjas, underhållas och skötas så att olägenhet inte uppstår. Tryckbärande anordningars täthet ska regelbundet kontrolleras och verifieras så att metan inte riskerar läcka ut till atmosfären. Vid processtörningar då metan ej kan nyttjas i processen måste den facklas.

Utgående luft och ånga från anläggningen får inte förorsaka betydande luktolägenhet vid närmaste störningskänsliga objekt.

24 § punkt a) miljöskyddslagen

7. Kemikalier, inklusive bränslen, ska hanteras och användas så att eventuellt spill eller läckage inte kan nå avlopp, luft, mark eller vatten eller på annat sätt förorena miljön eller orsaka olägenhet utöver vad deras faktiska bruk föranleder. Kemikalier som används inom verksamheten ska antecknas i driftjournal enligt föreskrift 9. All personal som kommer i kontakt med kemikalier ska känna till kemikaliernas huvudsakliga egenskaper och hur de ska hantera eventuella olyckor. Svenskspråkiga skyddsinformationsblad för de använda kemikalierna ska finnas lätt tillgängliga. Utrustning för uppsamling av eventuellt spill eller läckage ska finnas tillgängligt på anläggningen. I verksamheten får endast sådana medel och kemikalier användas som är tillåtna enligt landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier (1990:32). 4-5 §§ och 24 § e punkten miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen
8. Avfallshanteringen ska följa landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag och gällande kommunala föreskrifter samt skötas så att miljöförorening och olägenhet för människors hälsa förhindras. Hantering av animaliskt avfall och livsmedelsavfall ska följa bestämmelser för animaliska biprodukter som inte är avsedda att användas som livsmedel enligt den s.k. biproduktförordningen¹. Hanteringen ska ske så att mellanlagring av biologiskt avfall undviks, förutom vid uppsamling av tillräcklig volym för processning i biogasanläggningen. All förvaring ska ske i för ändamålet avsett slutet förvaringskärl och överföring till biogasanläggningen ska ske i täta konstruktioner så att spill och läckage förebyggs. Följande prioritetsordning ska iakttas för hantering av det avfall som uppstår i verksamheten:
- förebyggande,
 - förberedelse för återanvändning,
 - materialåtervinning,
 - annan återvinning såsom exempelvis energiåtervinning samt bortskaffande.

Allt avfall och farligt avfall ska separeras och hanteras med hänsyn till principen om bästa tillgängliga teknik samt förvaras i märkta och för ändamålet avsedda kärl.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009

Avfallet ska återvinnas om det är tekniskt möjligt till en rimlig kostnad.

Avfall och farligt avfall får endast lämnas till en av myndigheterna godkänd mottagare för i fråga varande avfall.

För avfallstransporter ska upprättas transportdokument enligt avfallslagen.

24 § b punkten och 26 §§ miljöskyddslagen, 118 och 121 §§ rikets avfallslag

9. Vid anläggningarna ska driftjournal föras för att dokumentera verksamheten. I journalen ska finnas uppgifter om:

- mängden invägd råmjölk,
- anläggningarnas energiförbrukning (el, olja, flis och biogas),
- vattenförbrukning,
- avloppsvattenvolym som behandlats i biogasanläggningen (per dygn, vecka eller månad),
- producerad mängd biogas och dess energivärde,
- mängden rötrest som nyttjas som gödselmedel samt vem som mottagit det,
- använda kemikalier; inköp, förbrukning och lagerhållning,
- typ och mängd av avfall, annat än sådant avfall som redovisats i villkor 8 ovan,
- fel och driftstörningar som riskerar leda till utsläpp i mark, luft eller vatten, hur det åtgärdats och av vem samt
- andra nödvändiga uppgifter om verksamheten, så som utförda eller planerade förändringar i teknik och processer som har miljöpåverkan, dvs påverkar energiförbrukning, avfall e.d.

Journalen ska hållas vid anläggningen och uppgifterna ska sammanställas till en lättfattlig årsrapport över verksamheten och dess miljöpåverkan. Tillståndshavaren ska på begäran av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet uppvisa årsrapporten för utövande av tillsyn.

26 § miljöskyddslagen

10. Vid avslutande av verksamhet ska ansökan om avveckling göras till ÅMHH senast 6 månader innan verksamheten avser upphöra. Ansökan om avveckling ska innehålla en plan/beskrivning av hur avvecklingen ska ske och vad som eventuellt lämnas kvar och vad som återställs. Vidare ska redovisas vilka avfallstyper och -mängder som finns eller uppstår i samband med avvecklingen samt hur de tas om hand. Ansökan ska även innehålla en bedömning av eventuell

förorening av mark samt huruvida behov av sanering föreligger samt en plan för hur saneringen ska gå till. Myndigheten kan föreskriva om ytterligare undersökningar och åtgärder i samband med avvecklingen.

24 § punkt d och 34 § miljöskyddslagen.

Beslutsmotiveringar

Verksamheterna och dess placering

Ålands Centralandelslag, ÅCA, bedriver mejeriverksamhet under varumärket Ålandsmejeriet. Årlig invägning av mjölk är för närvarande ca 13.000 ton per år. Mejeriet framställer olika mjölkprodukter, smör och ost. I verksamheten ingår också bageriverksamhet som i sig inte är granskningspliktig. Som en del av verksamheten finns även en biogasanläggning för behandling av avfall och avloppsvatten från den egna verksamheten. Avloppet är anslutet till kommunalt avloppsnät men förbehandlas i biogasanläggningen före utsläpp till nätet. Mejeriverksamheten bedrivs på fastigheten Mejeritomten med fastighetsbeteckning 17-422-21-0, samt biogasanläggningen på fastighet Mejeritomten I med fastighetsbeteckning 17-422-28-0. Bägge fastigheter är belägna i Prestgården By i Jomala kommun inom detaljplanerat område. Detaljplanen har vunnit laga kraft 3.3.2009 och fastigheterna är planerade för industri- och lagerverksamhet, varvid platsen uppfyller förutsättningen i 6 § miljöskyddslagen.

Processuella motiveringar

Verksamheten idag är inte tillståndspliktig men verksamhetsutövaren har valt att fortsätta med miljötillstånd enligt 10 § 2 mom landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen.

Allmänna innehållsmotiveringar

ÅMHM har gjort en tillåtlighetsbedömning av verksamheterna samt granskat förutsättningarna för beviljande av tillstånd. ÅMHM konstaterar att då tillståndshavaren vid utförandet av verksamheterna iakttar de villkor som föreskrivs, kommer verksamheterna inte leda till sådan negativ miljöpåverkan som anges i 3 §, a till g punkterna i miljöskyddslagen. ÅMHM reviderar villkoren i miljötillstånd för den sammanslagna verksamheten med stöd av 22 § miljöskyddslagen då verksamheterna följer denna lag och den lagstiftning som anges i 10 § miljöskyddslagen.

Myndigheten konstaterar att verksamhetsutövaren har påvisat tillräcklig kunskap och att denne är organiserad på ett trovärdigt sätt. ÅMHH konstaterar vidare att företaget uppfyller kravet om verksamhetens organisation enligt 7 § miljöskyddslagen.

Detaljerade innehållsmotiveringar

ÅMHH utfärdar villkor 1 i syfte att tydliggöra de allmänna kravbestämmelserna i miljöskyddslagens 4 § gällande tillståndshavarens ansvar för att uppnå tillräckligt miljöskydd och förebygga olägenhet för människors hälsa samt skyldighet att tillämpa bästa tillgängliga teknik för branschen som är allmänt tillgänglig och ekonomiskt möjlig.

Villkor 2 tillgodoser att tillståndshavaren alltid har en ansvarig person som bistår med kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och det förebyggande arbetet som föreskrivs i 7 § miljöskyddslagen.

ÅMHH reglerar ljudnivåerna i villkor 3 i enlighet med 24 § a punkten miljöskyddslagen, så att ändamålet med verksamheten enligt 4 § miljöskyddslagen kan uppnås trots bullerbegränsningen. Även om tillståndshavaren begränsar verksamhetstiderna kan det uppstå tillfälliga behov att utföra vissa tillhörande arbetsmoment, varvid ÅMHH har reglerat ljudnivån även för övriga tidpunkter så att bullernivån begränsas nattetid.

Verksamhetens utgående avloppsvatten behandlas först i biogasanläggningen för att utvinna energi samt minska halter av ingående näringsämnen och utloppet från biogasen är sedan anslutet till kommunalt avlopp. Verksamhetsutövaren är alltid ansvarig för det avlopp som släpps ut och måste känna till kvaliteten på utsläppt avlopp samt innehåll och potentiell påverkan vid oförutsedda händelser. Industriavloppsvatten innehållande fett är problematiskt och skadligt för avloppsledningsnät, pumpstationer mm då det kan leda till stopp och störningar samt riskerar orsaka bräddning. Krav på utsläppande av industriavloppsvatten till allmänt ledningsnät finns i vattenförordning (2010:93) för landskapet Åland, bilaga 1 punkt C. Verksamhetsutövarens ansvar för detta tydliggörs i villkor 4 som ges med stöd av ovanstående lagrum samt 4 kap 1 § vattenlag (1996:61) för landskapet Åland och 24 § a punkten miljöskyddslagen.

Den rötrest (slam) som uppstår som restprodukt i biogasanläggningen utgör ett möjligt jordförbättrings-/gödselmedel. Vid vidare bruk som detta ska landskapslag (2007:96) om tillämpning i landskapet Åland av lagen

om gödselfabrikat beaktas. Borttransporterade mängder ska bokföras samt mottagare ska registreras. I det fall rötresten behandlas som ett avfall ska den föras till godkänd mottagare och bokföras i enlighet med avfallslagen. Villkor 5 ges med stöd av 24 § punkt b) miljöskyddslagen, 118 och 121 §§ rikets avfallslag.

Verksamheten är lokaliserad nära störningskänslig verksamhet samt bykärna. Olika utsläpp som kan vara störande ska därför undvikas så långt möjligt och åtgärdas skyndsamt i händelse av att processtörningar sker. I biogasanläggningen produceras metan som är en mycket aggressiv växthusgas, dvs den påverkar klimatet negativt. Verksamhetsutövaren måste säkerställa att läckage av metan inte förekommer och vid tillfällen då metan ej kan nyttjas måste den facklas. Villkor 6 ges med stöd av 24 § punkt a) miljöskyddslagen.

Kemikalier ska hanteras så att de inte kan förorena mark, luft eller vatten enligt de allmänna kravbestämmelserna i miljöskyddslagens 4 och 5 §§. Med stöd av e punkten 24 § miljöskyddslagen och 4 kap. 7 § vattenlagen utfärdar ÅMHH villkor 7 om hantering av kemikalier inom verksamheten.

Villkor 8 reglerar hantering av avfall som uppkommer i verksamheten och ska enligt 8 § avfallslagen (FFS 646/2011), antagen genom landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag, beaktas prioritetsordningen förebyggande, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning (t.ex. till energi) samt bortskaffande. Vidare ska verksamhetsutövaren föra bok över avfallet som uppstår i verksamheten i enlighet med 118 § avfallslagen samt upprätta erforderliga transportdokument enligt 121 § samma lag för borttransport av avfallet. I verksamheten uppstår också biologiskt avfall, bl a i form av vassle. Denna behandlas i biogasanläggningen men vid längre processtörningar måste den fraktas bort till godkänd mottagare. Villkor 8 ges med stöd av 24 § b punkten och 26 §§ miljöskyddslagen samt 118 och 121 §§ rikets avfallslag.

Verksamhetsutövaren ska enligt 7 § miljöskyddslagen ha tillräcklig kunskap om verksamhetens miljöpåverkan och om möjligheterna att förebygga och begränsa dess negativa miljöpåverkan. Ett stöd för detta är egenkontroll av verksamheten. ÅMHH föreskriver med stöd av 26 § miljöskyddslagen i föreskrift 9 att verksamhetsutövaren ska skriftligen dokumentera verksamheten samt sammanställa uppgifterna till en lättfattlig årsrapport som ska finnas vid anläggningen och uppvisas på begäran av tillsynsmyndigheten.

På grund av svårigheter att i samband med prövningen bedöma eventuell påverkan på miljön och därmed behov av åtgärder vid avslutande av verksamhet utfärdas inga specifika instruktioner för detta. Om tillståndet inte innehåller tillräckliga bestämmelser för avslutande kan ÅMHHM enligt 34 § miljöskyddslagen besluta om dylika åtgärder i samband med eller efter avslutande. Med villkor 10 avses att verksamhetsutövaren vid avslutande av verksamheten ska ansöka om tillstånd för avslutande för att myndigheten ska kunna göra en bedömning av huruvida det behövs undersökningar, saneringsåtgärder eller andra försiktighetsmått i samband med avslutandet.

ÅMHHM konstaterar att verksamheten med givna villkor och föreskrifter kommer att utföras så att ändamålet nås med minsta möjliga negativa miljöpåverkan utan att denna miljöhänsyn blir oskälig. ÅMHHM reviderar med stöd av 22 § miljöskyddslagen Ålands Centralandelslags miljö tillstånd för mejeriverksamhet samt biogasanläggning.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift i enlighet med 15 § i Ålands landskapsregeringsbeslut (2018:99) om taxa för ÅMHHM, dvs Taxa 2016 tillämpas, bilaga 1, miljögranskningsärenden.

4.7 Livsmedelsindustri	1600 €
------------------------	--------

Besvär

Besväransvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälso- och skyddsmyndighet

Ordförande Ulrika Sandell-Boman
Prövningsnämnden
Beslutande

Mikael Stjärnfelt
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Besväransvisning

Ärendehantering

Ansökan

Ålands Centralandelslag har ansökt om revidering av villkor i miljötillstånd för mejeriverksamhet. I samband med detta sammanslås miljötillståndet för biogasanläggning med miljötillståndet för mejeriet.

Ansökan inkom 30.12.2016.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 23 oktober - 15 november 2020 på ÅMHHM:s elektroniska anslagstavla. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovan nämnda tid.

Yttranden

Inga yttranden har inkommit under tiden för offentlig delgivning.

Utlåtanden

ÅMHHM har inte begärt utlåtanden.

Bemötande

ÅMHHM har inte behövt höra sökanden då sådana handlingar som föranleder bemötande har inte inkommit.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på ÅMHHM:s anslagstavla och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ÅMHHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHHM:s hemsida, www.amhm.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.